

EUROPESE
REKENKAMER

NL

Rede

Brussel, 10 november 2015

Rede door Vítor Caldeira, president van de Europese Rekenkamer

**Presentatie van het Jaarverslag 2014 van de Europese Rekenkamer
aan de Commissie begrotingscontrole (CONT) van het Europees Parlement**

Brussel, 10 november 2015

Alleen de uitgesproken versie geldt.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

M: (+352) 621 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Mevrouw de voorzitter,

Geachte leden van het Europees Parlement,

Graag wil ik u bedanken voor de mogelijkheid om hier de jaarverslagen van de Rekenkamer over het financieel beheer van de EU in 2014 te presenteren.

Onze presentatie vindt dit jaar plaats in een zeer moeilijke tijd voor Europa.

De EU en haar lidstaten staan voor enorme langetermijnuitdagingen die dringende maatregelen vergen:

- we moeten banen scheppen en economische groei bewerkstelligen;
- we moeten in de energiebehoefte voorzien en tegelijkertijd de klimaatdoelstellingen bereiken; en
- we moeten met de druk van asiel-, migratie- en veiligheidsproblematiek omgaan.

De EU en de lidstaten moeten ernaar streven meer te doen met de bestaande middelen. Ze moeten niet alleen de middelen vinden om deze uitdagingen aan te gaan, maar er ook voor zorgen dat de middelen goed worden geïnvesteerd.

De belangrijkste financieringsbron op EU-niveau is de EU-begroting, die wij ieder jaar controleren.

Onze controleresultaten over de afgelopen jaren laten zien dat er een geheel nieuwe aanpak nodig is als wij de EU-begroting beter willen investeren en sneller willen inspelen op de uitdagingen waarvoor Europa nu staat.

Wij roepen op tot deze "geheel nieuwe aanpak" omdat er van al degenen die verantwoordelijk zijn voor de wijze waarop de EU-middelen worden beheerd aanzienlijke veranderingen worden gevraagd.

- beleidsmakers moeten de toewijzing van de begroting beter afstemmen op de strategische prioriteiten van de EU voor de lange termijn en ervoor zorgen dat zij beter in staat is op een crisis te reageren;
- wetgevers moeten ervoor zorgen dat het bij uitgavenprogramma's duidelijk is welke resultaten moeten worden behaald en welke risico's de financieel beheerders mogen nemen; en
- financieel beheerders moeten ervoor zorgen dat, wanneer er geld wordt uitgegeven, de regels worden nageleefd en dat de beoogde resultaten worden gerealiseerd.

Dit alles kost echter tijd:

- de EU bevindt zich halverwege de Europa 2020-strategie;
- de uitgavenprogramma's voor de periode 2014-2020 zijn van start gegaan; en
- de cultuur van het financieel beheer van de EU heeft zich gedurende vele jaren ontwikkeld.

Daarom is het zo belangrijk om nu al het mogelijke te doen.

De aankomende tussentijdse evaluatie van het meerjarig financieel kader biedt ons de mogelijkheid de uitgaveprioriteiten en het ontwerp van bepaalde regelingen te heroverwegen.

Daarbij kunnen, zoals ons verslag aantoont, de reeds bestaande instrumenten voor het financieel beheer beter worden benut.

Geachte leden,

Bijna alle EU-uitgaven die in 2014 werden gedaan, zijn geprogrammeerd in de periode 2007-2013, dus het is onvermijdelijk dat wij in ons verslag de nadruk leggen op een aantal reeds lang bestaande kwesties.

Het is echter van belang deze problemen in de juiste context te plaatsen. Wij zijn van mening dat in ons verslag een eerlijke beoordeling wordt gemaakt van het financieel beheer in 2014 en dat het belangrijke inzichten biedt in de wijze waarop dit in de komende jaren kan worden verbeterd.

Ten eerste hebben wij de EU-rekeningen over 2014 goedgekeurd. Zij zijn betrouwbaar en daarom hebben wij een "goedkeurend" controleoordeel afgegeven. Wij concluderen ook dat er geen materiële fouten zijn gemaakt bij de inning van EU-ontvangsten.

Desalniettemin is er sprake van een **aanhoudend hoog niveau aan betalingsfouten**, hetgeen betekent dat er nog steeds te veel geld niet in overeenstemming met de financiële regels van de EU wordt uitgegeven.

In 2014 bedroeg het algemene geschatte foutenpercentage voor betalingen 4,4 % en dit percentage was de afgelopen drie jaar stabiel.

Opnieuw vertoonden alle operationele uitgaven een materieel foutenpercentage van meer dan 2 %. Alleen de administratieve uitgaven van de instellingen vertoonden geen materieel foutenpercentage.

Op verzoek van het Europees Parlement gaan we dit jaar dieper in op de aanjagers van het risico op fouten.

Zoals door ons wordt opgemerkt, is het merendeel van de operationele uitgaven van de EU intrinsiek risicovol, omdat de juiste berekening van betalingen grotendeels afhankelijk is van de informatie die door de eindontvangers zelf wordt aangeleverd.

Afhankelijk van de uitgavenregeling of het uitgavenprogramma gaat het bij de eindontvangers van EU-middelen om landbouwers, onderzoekers, kleine en middelgrote ondernemingen, ngo's of zelfs overheden.

Uit onze analyse blijkt niet dat het foutenpercentage afhankelijk is van het type beheersregeling. Het geschatte foutenpercentage voor de uitgaven waarvoor de Commissie de verantwoordelijkheid voor het beheer deelt met de lidstaten bedraagt 4,6 %, evenveel als voor alle andere operationele uitgaven.

In plaats daarvan toont onze analyse aan dat er een sterk verband bestaat tussen het type regeling of programma en het foutenpercentage.

Wij schatten het foutenpercentage van regelingen die kosten vergoeden in op 5,5 %. Dit staat tegenover het percentage van 2,7 % voor rechtenprogramma's, waarbij de betaling afhankelijk is van de vraag of de aanvrager aan bepaalde voorwaarden voldoet.

Dit onderscheid geeft grotendeels de verklaring voor de verschillen in het geschatte foutenpercentage voor uitgaven in het kader van de verschillende rubrieken van het MFK.

Het geschatte foutenpercentage is hoger voor "Concurrentievermogen" en "Cohesie", waarbij bijna alle uitgaven de vorm hebben van vergoeding van kosten, dan voor "Natuurlijke

hulpbronnen" en "Europa als wereldspeler", waarbij een groter deel van de bestedingen gebaseerd is op rechten.

Het is natuurlijk van essentieel belang om de risico's onder controle te houden. In de afgelopen jaren hebben de Commissie en de lidstaten voortgang geboekt op het gebied van het voorkomen en corrigeren van fouten.

Corrigerende maatregelen hebben het door ons geschatte foutenpercentage in 2014 met 1,1 % verlaagd. Maar er hadden meer fouten kunnen worden gecorrigeerd als alle beschikbare informatie was benut.

De Commissie moet ten volle gebruik maken van haar corrigerende bevoegdheden, waaronder die welke in het huidige MFK zijn geïntroduceerd, om het aantal fouten verder terug te dringen en meer verkeerd bestede middelen terug te vorderen, zodat deze opnieuw kunnen worden geïnvesteerd.

Dit brengt mij bij de **prestaties van de EU-begroting**.

Als de EU de dringende uitdagingen waarvoor zij zich gesteld ziet, wil aanpakken, moet zij haar budget natuurlijk beter investeren.

Onze evaluatie van de koppelingen tussen de huidige EU-strategie en het MFK laat zien dat deze, zowel qua looptijd als qua prioriteiten, beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

Verder onderstrepen wij het feit dat de lidstaten de Europa 2020-streefdoelen in hun partnerschapsovereenkomsten en programma's niet vertalen in doelstellingen op operationeel niveau.

Deze beide zaken beperken de mogelijkheden van de Commissie om toezicht te houden op en te rapporteren over de bijdrage van de EU-begroting tot Europa 2020.

Deze kwestie vraagt de aandacht van beleidsmakers.

De wetgevers vervullen ondertussen een belangrijke rol door politieke doelen te vertalen in doelstellingen op EU-niveau en door te vereisen dat er bij de wijze waarop programma's worden beheerd rekening wordt gehouden met deze doelstellingen.

Voor terreinen onder gedeeld beheer moeten de te bereiken resultaten duidelijk worden aangegeven en in partnerschapsovereenkomsten en programma's worden gekwantificeerd. Op dit moment is dit nog niet het geval.

Onder de huidige wetgeving zijn de lidstaten niet verplicht om gemeenschappelijke indicatoren op te nemen in hun programma's en slechte prestaties wat betreft de behaalde resultaten leiden er niet toe dat de lidstaten de prestatiereserve verliezen.

De recente initiatieven ter versterking van prestatiegericht begroten en prestatiebeheer zijn welkom, hoewel vele uitdagingen blijven bestaan. Onze verslagen en adviezen kunnen wat dat betreft een aanzienlijke bijdrage leveren.

Geachte leden,

De EU-begroting staat onder grote druk. Sinds kort na de start van het nieuwe MFK, dus nog voor de lancering van het plan-Juncker of voordat de volle ernst van de vluchtelingencrisis werd gevoeld, wordt zij uitgevoerd binnen de marge van onvoorziene uitgaven voor betalingen.

De EU moet een aantal **financiële achterstanden** die zijn ontstaan, aanpakken om middelen vrij te maken, zodat deze kunnen worden ingezet waar zij het hardst nodig zijn.

Hoewel het aantal niet-afgewikkelde vastleggingen in 2014 is gedaald, is de verwachting dat dit in 2015 en de jaren daarna weer zal toenemen.

Sommige lidstaten hebben moeite om de aan hen toegewezen EU-middelen op te nemen.

In feite komt het totale nog niet aangevraagde bedrag uit de EU-begroting in vier lidstaten overeen met 15 % van de jaarlijkse uitgaven van de betreffende regering of meer.

De Commissie heeft middelen ter beschikking van de lidstaten gesteld, zonder daarbij voldoende rekening te houden met de vraag of zij de capaciteit hebben om deze te investeren. Voor sommige lidstaten was het daarbij moeilijk om voldoende projecten te identificeren en om de financiering voor hun eigen bijdrage te vinden.

Dit brengt de kosteneffectiviteit in gevaar. Als er weinig projecten beschikbaar zijn, is de stimulans om strenge selectiecriteria te hanteren kleiner.

Wij maken dit jaar opnieuw een opmerking over het hoge niveau aan onbenutte middelen in financieringsinstrumenten en de kleine toename van het aantal onbetaalde aanvragen.

De Commissie heeft een plan om de kasstromen op korte termijn te verbeteren. De Rekenkamer is echter van mening dat een perspectief voor de langere termijn en een betere raming nodig zijn om ervoor te zorgen dat er een einde komt aan het te hoge vastleggingsniveau van de EU-begroting. Deze kwesties vragen de aandacht van de financieel beheerders.

Geachte leden,

Het financieel beheer van de EU zou zeer veel baat hebben van een grotere transparantie.

Ons standpunt is dat kwalitatief goede beheersinformatie de basis van transparantie is. Dit thema is de rode draad in ons verslag.

Dit jaar liet de Commissie de rekeningen vergezeld gaan van een korte bespreking van enkele essentiële financiële onderwerpen. Wij verwelkomen dit en beschouwen het als een eerste stap in de richting van een meer geïntegreerde verslaglegging over beheer en prestaties voor alle belanghebbenden.

Wij doen aanbevelingen met betrekking tot de maatregelen die de Commissie moet nemen ter verbetering van de transparantie over:

- kasstroombehoeften voor de lange termijn;
- betalingsfouten en de gemaakte correcties; en
- de resultaten van de besteding van de middelen uit de EU-begroting.

Het is van even groot belang om de transparantie te waarborgen van EU-beleid dat niet rechtstreeks uit de EU-begroting wordt gefinancierd.

Nieuwe methoden voor de financiering van EU-beleid mogen financiële risico's niet buiten de reikwijdte van publiek toezicht en controle plaatsen. Dat zou kortzichtig zijn en kan op de langere termijn wellicht contraproductief blijken.

De conclusie is dat de EU haar geld beter moet investeren. Zij moet handelen om ervoor te zorgen dat:

- de investeringen beter aansluiten op de prioriteiten van de Unie;
- er eenvoudigere regels worden vastgelegd om resultaten te behalen; en

- de middelen doelmatiger worden beheerd.

Alles bij elkaar zou dit inderdaad een geheel nieuwe aanpak zijn.

Mevrouw de voorzitter, geachte leden,

De EU-burgers en hun vertegenwoordigers hebben het recht te weten hoe goed de EU hun geld investeert.

De Europese Rekenkamer ziet ernaar uit het Europees Parlement te helpen bij de controle van de geïnvesteerde middelen, te waarschuwen wanneer deze risico lopen en te adviseren over de wijze waarop de prestaties daarvan kunnen worden verbeterd.

Ik dank u.